

**КЪМ ВЪПРОСА ЗА КЛАСИФИКАЦИИТЕ
НА КРЕОЛИЗИРАНИТЕ ТЕКСТОВЕ
КАТО ВЕРБАЛИЗАЦИЯ НА КУЛТУРНАТА ПАМЕТ
(ВЪРХУ МАТЕРИАЛИ ОТ РУСКИ И БЪЛГАРСКИ ЕЗИК)**

Кристиана Колева
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

**TO THE QUESTION OF THE CLASSIFICATION
OF CREOLIZED TEXTS AS VERBALIZATION
OF CULTURAL MEMORY (BASED ON MATERIALS
FROM RUSSIAN AND BULGARIAN)**

Kristiana Koleva
Paisii Hilendarski University of Plovdiv

kristianadk2000@gmail.com

The article explores the growing significance of creolized texts in contemporary society, emphasizing their integration of verbal and non-verbal components to create a cohesive, pragmatic impact. The research is dedicated to one of the key issues related to creolized texts – their classification. It aims to present the fundamental classifications of creolized texts, analyzing the relationship between image and text and their role in conveying information. The study highlights various approaches to categorizing these hybrid texts, including the extent of creolization, the interaction of verbal and non-verbal elements, and their cultural context.

Key words: classification, creolized texts, verbalization, cultural memory, verbal and non-verbal elements

В съвременния глобален свят предвид скоростното развитие на технологиите използването на креолизирани текстове набира все по-голяма популярност в различни сфери на обществото и културата. При-

мери за такива текстове на руски и български език могат да бъдат открити навсякъде: в СМИ, научни и технически текстове, реклами, комикси, плакати, видеа, карикатури, песни, мемета, етикети, табелки, пътеводители, хороскопи и др. В поредица от предходни изследвания разгледахме обстойно съществуващата терминология в руската и българската научна литература, посветена на креолизираните текстове: памет, културна памет, символика, квазисимволи, текст, дискурс, интертекстуалност, интердискурсивност, клипово мислене, карнавализация на езика, креолски език, креолизация, креолизиран текст, поликодов текст и видеовербален текст (вж. Колева 2024а, Колева 2024б, Колева 2024в). Обект на настоящата разработка е теоретичният обзор на научните изследвания, фокусирани върху класификацията на креолизираните текстове.

Целта на статията ни в допълнение към предходните публикации (вж. Колева 2024а, Колева 2024б, Колева 2024в) е да се фокусираме както върху някои от съществуващите класификации, посветени на креолизираните текстове, с оглед на тяхното прецизиране, така и върху класификациите, които ще използваме в нашето по-голямо изследване „Вербализация на културната памет (върху материали от руски и български език)“. В изпълнение на тази задача ще анализираме различни примери през фокуса както на съществуващи класификации, така и на предложени от нас критерии за систематизиране на разглеждания илюстративен материал. Към момента на написването на настоящата работа са ексцерпирани на случаен принцип над 500 примера илюстративен материал от интернет източници, като продължава обогатяването на корпуса.

Всеизвестно е, че терминът **креолизиран текст** за пръв път се използва от руските лингвисти Ю. А. Сорокин и Е. Ф. Тарасов, според които това е текст, който съчетава вербални и невербални компоненти. Тези компоненти на текста представляват едно структурно, семантично цяло, което осигурява прагматично въздействие върху адресата (Сорокин, Тарасов 1990: 180)¹. Според учените основната задача на креолизираните текстове е да осигурят на реципиента възможно най-благоприятни условия за разбиране на текста по интересен начин.

Важно е да се заяви още в самото начало, че очаквано не съществува единна класификация на креолизираните текстове. Множество изследователи използват различни критерии, за да ги типологизират. В зависимост от естеството на връзките, формирани между вербалния и

¹ Преводът от руски език в изследването е на авторката – К. К.

невербалния елемент, се разграничават експлицитно изразени, при които връзката между изображението и текста е ясна, и експлицитно неизразени, при които тази връзка е косвена и имплицитна (Пойманова 1997: 73).

Базисната класификация на креолизираните текстове принадлежи на Е. Е. Анисимова. Според нея това е „особен лингвовизуален феномен, текст, в който вербалните и изобразителните компоненти образуват едно визуално, структурно, смислово и функционално цяло, което осигурява неговото комплексно практическо въздействие върху адресата“ (Анисимова 2003: 17). Въз основа на връзката между текст и изображение Е. Е. Анисимова типологизира креолизираните текстове в зависимост от степента на креолизацията:

- **Текст с нулева креолизация.** В текстовете с нулева креолизация изображението липсва и не влияе за тяхната организация.

- **Текст с частична креолизация.** В текстове с частична креолизация вербалната част е относително автономна, не зависи от изображението, между вербалните и невербалните компоненти се създават автосемантичени отношения. Изобразителният (невербалният) компонент в този случай съпровожда вербалната част и не е задължителен елемент в организацията на текста (тоест може да липсва, без да се променя или нарушава значението на креолизирания текст).

- **Текст с пълна креолизация.** В текстовете с пълна креолизация вербалната част не може да съществува самостоятелно, тоест без изображението. Вербалната част в този случай е фокусирана върху изображението или се отнася към него, а изображението действа като облигаторен елемент на текста. (Двата компоненти са еднакво важни, за да се разбере смисълът.) (Анисимова 2003: 15).

О. В. Пойманова (според терминологията на автора – видеовербален текст²) предлага следната класификация:

1. Според хетерогенността:

- нулева степен (чисто вербален или чисто иконилен текст);
- ненулева степен (съчетание между вербален и изобразителен компонент);

2. Според икониленния компонент:

- статичен (например реклама в списание, плакат);
- двуизмерен (видеовербален текст в книга, кино и др.);
- триизмерен (видеовербален текст в театрална пиеса);

² Вж. по-подробно Колева 2024а.

3. Според вербалния компонент:

- устен, който включва: а) жива реч и б) запис на тази реч с помощта на специални технически средства;
- писмен, който е представен: а) ръкописно и б) в печатен вариант, който пък от своя страна може да бъде статичен или динамичен, например движещ се текст в реклама;
- включващ знаци на един естествен език;
- включващ знаци на няколко естествени езика;

4. Според съотношението на обема информация, предавана от различните знаци, и според ролята на изображението:

- репетиционни (изображението основно повтаря вербалния текст, не може да има пълно повторение поради спецификата на знаците на една или друга знакова система);
- адитивни (изображението носи значителна допълнителна информация);
- извеждащи (изображението „подчертава“ някакъв аспект на вербалната информация, която по своя обем значително надвишава иконичната);
- опозитивни (съдържанието, предадено от/с картинката, противоречи на вербалната информация, вследствие на това често възниква комичен ефект);
- интегративни (изображението е вмъкнато във вербалния текст или вербалният текст допълва изображението в интерес на съвместното предаване на информацията);
- изобразително-центрични (с водеща роля на изображението, вербалната част само го пояснява и конкретизира);

5. Според характера на връзките, обединяващи вербалната информация и изобразителния компонент:

- експлицитно изразени;
- експлицитно неизразени (имплицитни връзки) (Пойманова 1997: 19).

М. Ворошилова предлага следното описание на отношенията между компонентите на креолизирания текст:

- „паралелна корелация – семантиката и прагматичният потенциал на вербалния и невербалния компонент практически напълно съвпадат (най-разпространеният пример са учебните креолизирани текстове);

- кръстосана корелация – семантиката и прагматичният потенциал на вербалния и невербалния компонент частично се прекриват (това е най-често използваната от авторите на креолизирани текстове разновидност);
- опозитивна корелация – съдържанието, предадено с невербални средства, влиза в противоречие с вербалната информация, в резултат на което често възниква комичен ефект (най-често в рекламните текстове);
- интерпретативна корелация – връзката между съдържанието на вербалния и невербалния компонент не е пряка, а на асоциативна основа (това е характерно преди всичко за художествените текстове);
- поддържаща корелация – един от компонентите допълва, подкрепя семантиката на втория за съвместно предаване на информацията, като поставя определен важен акцент. Тази функция може да се изпълнява както от вербалния компонент, така и от невербалния, затова предлагаме да се разграничава:
 - вербално поддържаща корелация;
 - невербално поддържаща корелация“ (Ворошилова 2011: 135).

Според Л. В. Дубовицкая класификацията на креолизираните текстове е следната:

1. Въз основа на наличието на хиперкодове в тях:
 - Текстове, включващи хиперкод. Тези текстове позволяват препратка към друг, свързан с първоначалния текст, чрез прочитане на QR код или чрез следване на връзката.
 - Текстове без хиперкод. В подобни текстове връзката с други текстове липсва.
2. Въз основа на социокултурната ориентираност:
 - Интеркултурно ориентирани текстове³ – текстове, които се използват в рамките на тяхната родна култура.
 - Транскултурно ориентирани текстове – текстове, които са предназначени за използване в няколко култури или носят признаци на чужда култура.
 - На вербално ниво – текстове, в които се използват чужди думи, графични средства на чужд език, които са пряка индикация за чужда култура.

³ Според нас би било по-правилно да се определят като „интракултурно ориентирани текстове“, тъй като „интра“ означава „във, вътре, вътрешен“.

- На визуално ниво – използване на изображения и реалии на чужда страна.
- И на двете нива едновременно – както вербални, така и визуални средства, които посочват чуждата култура.

3. Въз основа на степента на въвлеченост на читателя:

- С минимална въвлеченост на читателя – текстове с информативен характер, които не предполагат реакция или каквито и да било действия от страна на получателя (например статия във вестник, разказ с картинки). Читателят просто получава определена информация: авторите на текста не се притесняват от това какво ще/няма да прави с нея читателят.
- Със средна въвлеченост на читателя – текстове, които имат за цел да повлияят на читателя и да го подтикнат към някакво действие. Те имат апелативен или манипулативен характер. Пример за такъв тип текстове са рекламите, които не само информират адресата за даден продукт/услуга, но и призовават към закупуване на този продукт/услуга.
- Със съществена въвлеченост на читателя – текстове с интерактивен характер, които изискват прякото участие на читателя в процеса на тяхното „прочитане“. Това са креолизирани текстове с хиперкод. Читателят получава информация не само на вербално, но и на визуално ниво, която се съдържа в QR кодове. Прочитането/непрочитането на кодираната информация зависи изцяло от волята на читателя.

4. Въз основа на типа комуникация:

- Устна комуникация – вербалният компонент е представен под формата на реч или запис на речта чрез диктофон;
- Писмена комуникация – вербалният компонент е представен ръкописно или печатно;
- Смесен тип – съчетава и двата вида (пример за това могат да бъдат новините, при които устната информация се дублира писмено за хора с увреждания) (Дубовицкая 2013: 10).

И. В. Вашунина и А. А. Нистратов класифицират креолизираните текстове в зависимост от изображението на:

- реалистични и нереалистични;
- цветни и черно-бели (Вашунина, Нистратов 2020: 28).

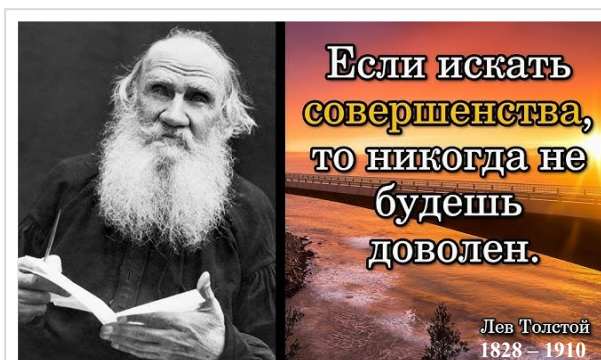
Въпреки че съществуват множество класификации на креолизираните текстове, избираме да използваме при анализ на илюстративния материал (в това число и в работата си върху посочения по-горе дисертационен труд) базисната класификация на Е. Е. Анисимова, както и

тази на И. В. Вашунина и А. А. Нистратов. Частично ще следваме О. В. Пойманова в частта на класификацията ѝ според вербалния компонент в зависимост от това дали текстът е ръкописен, или печатен и дали връзката между вербалния и невербалния компонент е експлицитно изразена, или неизразена.

Анализът на ексцерпираните примери затвърждава работната ни хипотеза за необходимост от създаване на собствена класификация на креолизираните текстове, която да съответства на целите и задачите както на настоящото изследване, така и на дисертационното, а именно – креолизираният текст е кристализирана културна памет. Ще си позволим тук да представим коментари на примери с признак на класификация *източник на произход*. Класификацията ни по този признак е в процес на конкретизиране, но в най-суров вид изглежда така:

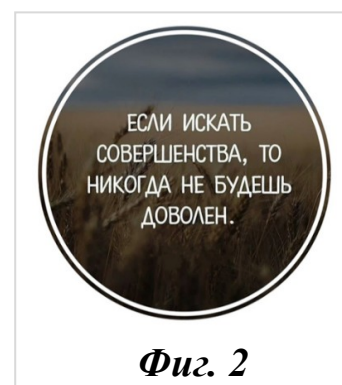
А) Групата е еkleктична и подлежи на жанрово подразделение. Литературни цитати:

– Цитати на руски език: „Если искать совершенства, то никогда не будешь доволен“. Нека разгледаме Фиг. 1 – цитатът тук е придружен от изображение на Лев Николаевич Толстой, автор на романа „Ана Каренина“, откъдето е цитатът. Посочените години на раждане и на кончина подсказват времето, през което е творил авторът.

Фиг. 1

Въпреки това същият цитат (Фиг. 2) рядко се среща в различен контекст – без изображение на автора и без конкретно споменаване на Л. Н. Толстой. В подобни случаи само познавачите на руската класическа литература, и по-конкретно – на творчеството на Л. Н. Толстой, биха могли да направят връзката между цитата и автора на произведението.

Фиг. 2

– Цитати на български език: „За сърцата, що се любят, и смъртта не е раздяла“. На Фиг. 3 цитатът е придружен от изображение на Пенчо Славейков, автор на баладата „Неразделни“, което ясно свързва текста

с неговия създател. Разбира се, предполага се, че ползвателят на креолизирания текст ще познае автора, без да е необходимо изричното изписване на името му.

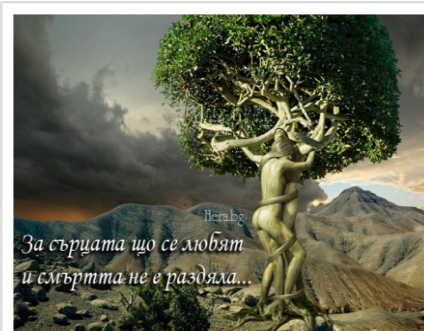
На Фиг. 4 обаче същият цитат е представен без снимка на автора, като е заменен от изображение на две дървета – символ на любовта между Явор и Калина. Отново, както на Фиг. 2, този текст е насочен към изкушените от литературната класика. Това ни позволява да класифицираме този креолизиран текст и като експлицитно изразен, тъй като изображението не само допълва текста, но и е в пряка тематична връзка с него. В нарочен анализ следва да бъдат коментирани грамотността и коректността при цитиране на литературен текст, както и истинността му: тук конкретно е наложително отбелязване на некоректната пунктуация. Последното пък е маркер за грамотността на автора на креолизирания текст – в бъдещите ни изследвания следва да се обобщят и гледните точки за авторството.

Подобни примери ни позволяват да разпределим в подкласификация цитатите на такива със снимка на автора (Фиг. 1) или с рисунка на автора (Фиг. 3), цитат без име, но с лице (Фиг. 3) или изцяло без автор (Фиг. 2, Фиг. 4). Примерите, които разгледахме, са не само прецедентни текстове, защото ни насочват към епохата и жанра, в които творят авторите на литературните произведения, откъдето са цитатите, но и са аргумент на тезата ни за културната памет, съдържаща се в креолизирания текст.

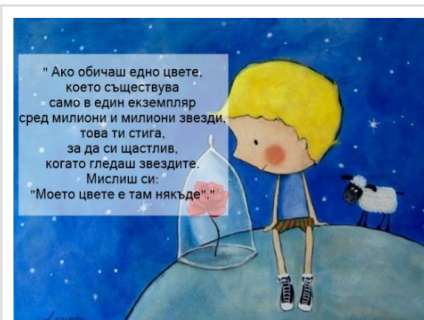
На Фиг. 5 изображението метафорично подсказва, че цитатът е от романа на Антоан дьо Сент-Екзюпери „Малкият принц“ – момче, планета и роза. И отново за изкушените от литературата. Няма да е излишно отново да обговорим необходимостта от условия за разбиране от ползвателя на креолизирания текст: знания, немалки и сериозни, в

Фиг. 3

Фиг. 4

Фиг. 5

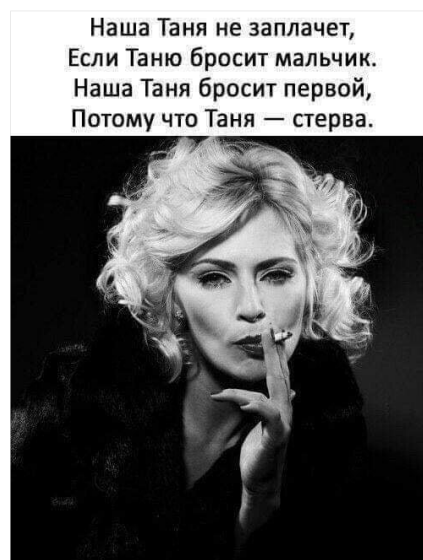
дадената област, в случая – световна художествена литература.

– Цитати от стихотворения (Фиг. 6, Фиг. 7).

Фиг. 6 представлява креолизиран текст, съдържащ детското стихотворение „Мячик“ на А. Барто (посочена година на написването му – 1936 г.). Социокултурни и времеви фактори с обективен и субективен характер го превръщат от много известното и любимо на поколения рускоговорещи стихотворение в карикатурно-саркастична трансформация с поучително-шеговит тон и нецензурна лексика (Фиг. 7):

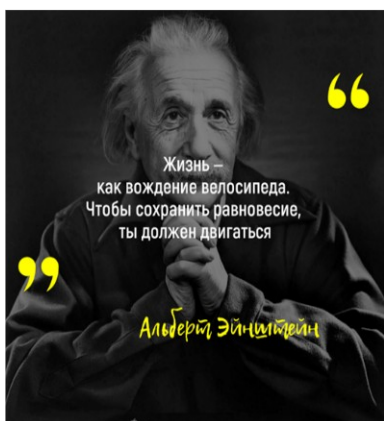
Фиг. 6

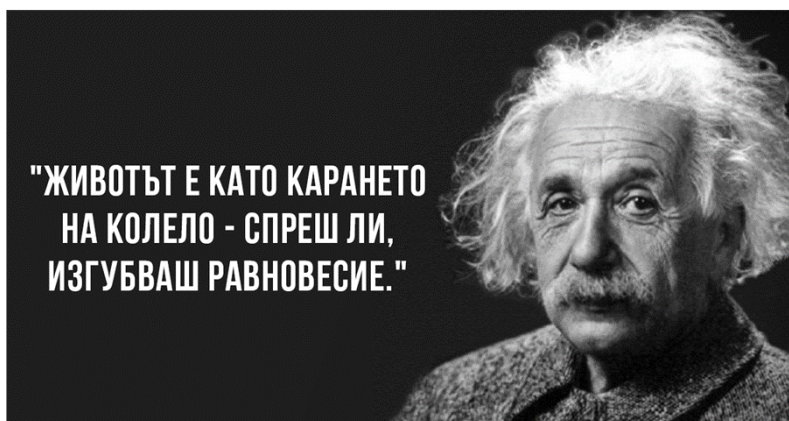
Фиг. 7

Б) Прецедентни феномени (изказвания) от областта на науката: философски (Фиг. 8, Фиг. 9) и психологически (Фиг. 10, Фиг. 11), като всяка от тези категории допълнително се подразделя на руски (например „Жизнь – как вождение велосипеда. Чтобы сохранить равновесие, ты должен двигаться“ и „Прежде чем диагностировать у себя депрессию и заниженную самооценку – убедитесь, что вы не окружены идиотами“) и на български език („Животът е като карането на колело – спреш ли, изгубваш равновесие“ и „Преди да диагностицирате у себе си депресия и занижена самооценка, уверете се, че не сте заобиколен от идиоти“). На отделен и задължителен анализ следва да се подложи истинността/достоверността както на авторството, така и изобщо на съществуването на подобна мисъл, използвана като цитат в креолизирания текст. И съответно отговорите на тези въпроси съмнения (нерядко – основателни) биха изместили класификационните хоризонтални и вертикални на бъдещото ни изследване, споменато в началото на настоящата работа.

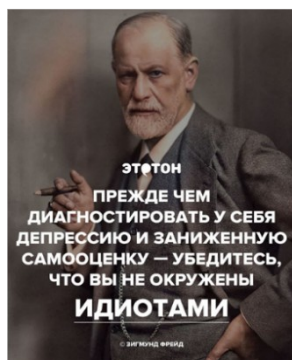
Тук се отбелязва и наличието на цитати с кавички (Фиг. 9), и на цитати без кавички (Фиг. 8, Фиг. 10, Фиг. 11). Наблюдават се отново цитати с изображение на автора (реалистични) (Фиг. 8, Фиг. 9, Фиг. 10), с изписано негово име (Фиг. 8, Фиг. 10), както и такива без обозначение на автора (Фиг. 9, Фиг. 11). Новият елемент в креолизираните текстове по тази класификация е използването на карикатура (Фиг. 11) – нереалистично изображение, което внася допълнителен пласт към възприемането на текста.

Фиг. 8

Фиг. 9

Фиг. 10

Преди да диагностицирате у себе си депресия и занижена самооценка, уверете се, че не сте заобиколен от идиоти.

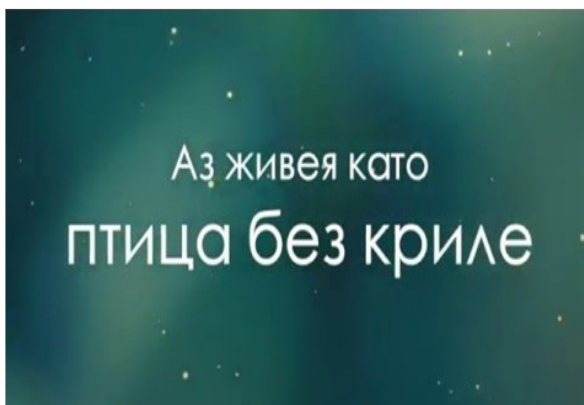
Фиг. 11

Цитатите следва да бъдат класифицирани в категории още като:

В) Изказвания на известни в световната култура личности от различни епохи (Фиг. 12);

Фиг. 12

Фиг. 13

Г) Текстове от песни – съвременни, прецедентни и др. (Фиг. 13)

Например цитат от песента „Елмаз и стъкло“ на БТР – „Аз живея като птица без криле“ (Фиг. 13), би бил разпознат само от тези, които са я слушали, тъй като няма явни индикации за произхода му. Този креолизиран текст може да бъде класифициран и като текст с частична креолизация, защото текстът сам по себе си не зависи от изображението.

Д) Фразеологизми⁴ – канонични и трансформирани

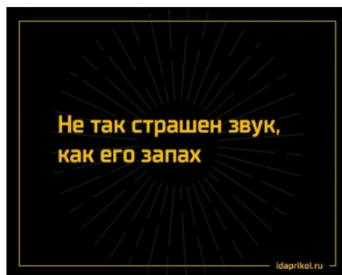
На Фиг. 14 е представен креолизиран текст, съдържащ оригинален фразеологизъм, със съответстващ илюстративен фон. На следващите две изображения фразеологизмът е видоизменен: „Не так страшен звук, как его запах“ (Фиг. 15) и „Не так страшен торт, как количество свечек“ (Фиг. 16). Нашите наблюдения, макар и начални, ни позволяват да прогнозираме нееднократно видоизменение на оригиналния фразеологизъм – с различни тематични цели и на различен фон. Предстоящите задълбочени наблюдения целят обобщаване и на този творчески процес от злободневното ни настояще и за двата езика.

⁴ Общозвестен е фактът, че съществуват множество определения на понятието **фразеологизъм**, но за целите на настоящото изследване приемаме универсалните според нас определения за фразеологизъм:

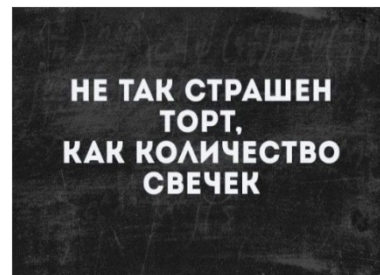
- С. И. Ожегов и Н. Ю. Шведова: „Фразеологизъм – в езикознанието: устойчив израз със самостоятелно значение, близко до идиоматичното“ (Ожегов, Шведова 1992: 846).
- Български тълковен онлайн речник: „Устойчива фраза, обикн. с преносно значение, употребявана като готова единица в речта“ (<https://talkoven.onlinerechnik.com/duma/%D1%84%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D0%B7%D1%8A%D0%>).

Фиг. 14

Фиг. 15

Фиг. 16

Е) Вицовете са друг източник на създаване на креолизирани текстове (Фиг. 17). На Фиг. 18 е използван текст с пълна креолизация, защото, ако изображението липсва, няма да може да се постигне смисълът на вербалния елемент. Разбирането на смисъла тук е съвкупност от речева компетентност и литературни познания. Именно този пример е типичен за креолизиран текст с пълна креолизация – съчетание на вербален елемент (текст) и невербален (илюстрация).

Фиг. 17

Фиг. 18

Ж) Следващата група са креолизирани текстове от областта на кинематографията. Разделяме ги на черно-бели (Фиг. 19) и цветни (Фиг. 20, Фиг. 21). Тази група, както и всички други групи, подлежи на конкретизиране и обогатяване.

Фиг. 19

Фиг. 20

Фиг. 21

3) Сред примерите ни са креолизирани текстове върху табелки (Фиг. 22, Фиг. 23, Фиг. 24). Тези текстове също биват иконични и трансформирани: иконичните – ХХ – началото на ХХІ век, трансформирани – злободневни.

Фиг. 22

Фиг. 23

Фиг. 24

Последните два креолизирани текста, които ще разгледаме в настоящата разработка, са Фиг. 25 и Фиг. 26. Те са прецедентни, като комуникативното послание на креолизирания текст на Фиг. 26 е подчертано символно завоалирано и метафорично: *сало, соленые огурчики и бородинский хлеб – лучшая закуска к водке*. Целевата група ползватели са само познавачите на руската култура.

Креолизираният текст на Фиг. 25 е с много задачи закачки: кой е Дмитрий Менделеев, какво значи датата 31 януари, защо му се благодари и какво е направил, за да е весело? Текстът е по-скоро риторичен въпрос с всеизвестен за познавачите и любители на руската култура отговор, още повече че „пищовите“ са на масата: Дмитрий Иванович Менделеев на 31 януари 1894 г. е защитил своята докторска дисертация на тема „За химическото съединение на спирта с вода“ – датата се отбелязва като рождения ден на руската водка, именно затова е написано „День Рождения Русской Водки 31 января – Спасибо Дмитрию

Ивановичу за то, что нам так весело!“. Текстът е придружен с руска „народна мъдрост“: Водки много не бывает.

Фиг. 25

Фиг. 26

В заключение – богатият разностилен и многожанров илюстративен материал засилва увереността в работната ни хипотеза за креолизирания текст като съвременна и предпочитана форма за съхраняване и експликация на културната памет.

В настоящото изложение разгледахме фундаменталната част от съществуващите класификации, посветени на креолизираните текстове, и анализирахме част от ексцерпирания до момента от нас илюстративен материал на руски и на български език. Предложихме в работен вид собствена класификация, като илюстрирахме груповото разпределение по един от критериите – произхода. Задълбочаването и разширяването на обекта на нашето изследване неминуемо ни отвежда в нови креолизирани текстови пространства, което от своя страна предполага разклоняване на групи креолизирани текстове по все по-различни класификационни показатели – за някои от тях загатнахме в настоящото изложение. Представените класификации разкриват разнообразието и многофункционалността на креолизираните текстове, както и тяхната роля в процеса на предаване на информация. Всички посочени примери илюстрират неизменното присъствие на културната памет и нейното влияние върху възприемането на текстовете.

ЛИТЕРАТУРА

- Анисимова 2003:** Анисимова, Е. Е. *Лингвистика текста и межкультурная коммуникация (на материале креолизированных текстов)*. [Anisimova, E. E. *Lingvistika teksta i mezhkul'turnaya kommunikatsiya (na materiale kreolizovannyh tekstov)*.] Москва: Издательский центр Академия, 2003.
- Вашунина, Нистратов 2020:** Вашунина, И. В., Нистратов, А. А. Креолизованный текст: обзор экспериментальных исследований. [Vashunina, I. V., Nistratov, A. A. *Kreolizovannyj tekst: obzor eksperimental'nyh issledovanij*.] // *Вопросы психолингвистики*. 2020, № 2, 28 – 39. <<https://cyberleninka.ru/article/n/kreolizovannyj-tekst-obzor-eksperimentalnyh-issledovanij>> (30.10.2024).
- Ворошилова 2011:** Ворошилова, М. Б. Креолизираният текст и аспекти на неговото изследване. [Voroshilova, M. B. *Kreoliziraniyat tekst i aspektite na negovoto izsledvane*.] // *Проглас*. Велико Търново: УИ „Св. св. Кирил и Методий“, 2011, 125 – 139.
- Дубовицкая 2013:** Дубовицкая, Л. В. *Феномен креолизированного текста (на материале креолизированных текстов письменной коммуникации)*. [Dubovitskaya, L. V. *Fenomen kreolizirovannogo teksta (na materiale kreolizovannyh tekstov pis'mennoj kommunikatsii)*.] Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филологических наук. Москва, 2013.
- Колева 2024а:** Колева, К. Към въпроса за креолизирания текст. [Koleva, K. *Kam vaprosa za kreoliziraniya tekst*.] Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“, 2024.
- Колева 2024б:** Колева, К. Към въпроса за понятията памет и текст (в научната литература на руски и български език). [Koleva, K. *Kam vaprosa za ponyatiyata pamet i tekst (v nauchnata literatura na ruski i balgarski ezik)*.] // *Verba iuvenium (Словото на младите)*. Годишник на Националната научна конференция за студенти и докторанти. Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“, 2024.
- Колева 2024в:** Колева, К. Към въпроса за креолизираната символика (в съвременната научна литература на руски език). [Koleva, K. *Kam vaprosa za kreoliziranata simvolika (v savremennata nauchna literatura na ruski ezik)*.] София: АИ „За буквите – о писменехъ“ (под печат).
- Ожегов, Шведова 1992:** Ожегов, С. И., Шведова, Н. Ю. Толковый словарь русского языка. [Ozhegov, S. I., Shvedova, N. Yu. *Tolkovyy slovar' russkogo yazyka*.] Москва: Азъ, 1992.
- Пойманова 1997:** Пойманова, О. В. *Семантическое пространство видеовербального текста*. [Poymanova, O. V. *Semanticheskoe*

prostranstvo videoverbal'nogo teksta.] Диссертация на соискание ученой степени кандидата филологических наук. Москва, 1997.

Сорокин, Тарасов 1990: Сорокин, Ю. А., Тарасов, Е. Ф. Креолизованные тексты и их коммуникативная функция. [Sorokin, YU. A., Tarasov, E. F. Kreolizovannye teksty i ih kommunikativnaya funktsiya.] // *Оптимизация речевого воздействия. Высшая школа.* Москва: Наука, 1990, 180 – 186.

ЕЛЕКТРОННИ ЕКСЦЕРПИРАНИ ИЗТОЧНИЦИ

Афоризмы Цитаты Высказывания [фейсбук група]. Available from: <https://www.facebook.com/groups/1598906627039677?locale=bg_BG>

Бодил нуждник [фейсбук страница]. Available from: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100049129035613&locale=bg_BG>

Българки [фейсбук страница]. Available from: <https://www.facebook.com/novini.bulgarki?locale=bg_BG>

Без граници [фейсбук страница]. Available from: <https://www.facebook.com/BezGranici?locale=bg_BG>

Женские заморочки [фейсбук страница]. Available from: <https://www.facebook.com/zhenzam?locale=bg_BG>

Мудрые мысли | Цитаты великих [фейсбук група]. Available from: <https://www.facebook.com/groups/476284613453535?locale=bg_BG>

Светът е за двама [фейсбук група]. Available from: <https://www.facebook.com/groups/1432854970223070?locale=bg_BG>

Статусы со смыслом [фейсбук страница]. Available from: <https://www.facebook.com/v.statuse?locale=bg_BG>

Страничката на Алис [фейсбук страница]. Available from: <https://www.facebook.com/profile.php?id=61565023971130&locale=bg_BG>

Хихиатра Вызывали? [фейсбук страница]. Available from: <https://www.facebook.com/medway4you2?locale=bg_BG>

Цвета Тодорова [фейсбук страница]. Available from: <https://www.facebook.com/cvettatodorova?locale=bg_BG>

Цитатите за живота [фейсбук група]. Available from: <https://www.facebook.com/groups/370436861081918?locale=bg_BG>

Цитатите на душата [фейсбук група]. Available from: <https://www.facebook.com/groups/660983304299504?locale=bg_BG>

Юрист [фейсбук страница]. Available from: <https://www.facebook.com/lawyer.turan.mammadzadeh.1?locale=bg_BG>